

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.
România și străinătate:
Pe an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULŪ XLIX.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

Oseriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefrancoate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

Nr. 289.

Joi, 25 Decembrie.

1886.

Din cauza S-lorŭ sŕbătorŭ de mâne și poi-mâne
điarulŭ nu va apŕe până Luni.

NOU ABONAMENTU

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.”

Cu 1 Ianuarŭ 1887 st. v., se va începe unŭ nou
abonamentŭ. la care invităm pe toți onorații amici
și sprijinitori ai fŕiei nŕstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Anstro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
pe trei luni 3 fl.	pe trei luni 10 franci
„ șese ” 6 ”	„ șese ” 20 ”
„ unŭ anŭ ” 12 ”	„ unŭ anŭ ” 40 ”

Abonarea se pŕte face mai ușorŭ și mai
repede prin mandate postale.

Abonaților de pân'acum li-se recomandă
a însemna pe cuponŭ numărulŭ fășiei sub care
au primitŭ điarulŭ.

Domnii cari se vorŭ abonă din nou se binevoescă
a scrie adresa lămurită și a arŕta și posta ultimă.

AdministraȚiunea.

Brașovŭ, 24 Decembrie 1886.

Par'că n'ar bate la ușă moșŭ Crăciunŭ, aș
de voiosŭ ne suride albastrulŭ cerŭ scaldându-
se în rațele aurie, ce le trimite sfântulŭ sŕre
pămŕntenilorŭ, ca să mai încaldescă puținŭ ini-
mile lorŭ atinse de suflarea rece și omoritoare a
urei, a invidiei, a egoismului fără cumpetŭ, a
miseriei și a desnădejduiei.

Și natura pare că s'a îngrozitŭ de atâta în-
străinare între ōmeni, de atâta nențelegere și
cŕrtă, de atâta sete de distrugere și de nimicire,
câtă bântue ađi țera nŕstră dela unŭ colțŭ până
la celălaltŭ, și ca să ne mai îndulcescă amarulŭ,
ne suride, caută să ne 'nvioșeze, ca și cum ne-
ar đice: nu perdeți speranța!

Da, speranța este singura mângăere ce i-a
mai rămasŭ bietului Românŭ, căci urgia sorții
sale i-a alungatŭ totă veselŭa din inimă.

Adŕncŭ mahnitŭ și încercatŭ de grijă și de
nŕcazurŭ îlŭ află điva de mâne, đŭ sfântă, me-
nită să'i aducă bucuriă și mulțămire.

De douăzeci de eri Românii din Transil-
vania și din Ungaria totŭ așteptă să li se im-
bunătățescă câtŭ de puținŭ situaȚiunea politică,
dŕr în fiăcare anŭ numai nouă perderŭ, nouă
violări de dreptŭ și prigoniri, numai nouă am-
erăciuni au întâmpinatŭ.

Din anŭ în anŭ, în locŭ să scadă, crește
cutezarea adversarilorŭ limbei și naȚionalității
nŕstre, și pe lângă aceea că poporulŭ românŭ
este ađi cu totulŭ neglijatŭ și urgisitŭ în ceea
ce privesce interesele existenței sale materiale și
culturale, îlŭ mai declară acum cei dela putere
și de unŭ elementŭ dușmanŭ statului, vrŕndŭ ast-
felŭ să'i denege chiar și esercitarea liberă a drep-
turilorŭ sale individuale cetățenesci.

Urgia acŕsta în contra neamului nostru, deși
este unică în felulŭ ei în istoria statelorŭ consti-
tuȚionale, amŭ înțeles-o totdeuna și ni-o esplică
destulŭ de viu nenocitele porniri politice ale
adversarilorŭ noștri.

Ceea ce însŕ nu putemŭ înțelegere, este, că
într'unŭ timpŭ atâtŭ de îndelungatŭ noi Românii
n'amŭ fostŭ în stare să ne reculegemŭ în urma
primelorŭ desastre în așa măsură, ca să putemŭ
opune uneltirilorŭ și atentatelorŭ contrare o re-
sistență mai energică și mai sistematică.

Dŕcă în timpulŭ acesta de douăzeci de ani,
cu tŕte neajunsurile împrejurărilorŭ nefavorabile
nouă, n'amŭ fi mersŭ înainte ca brŕsca, raculŭ
și știuca din fabulă, ca unii să dămŭ înainte,
alții să tragemŭ îndŕrŕtŭ și erăși alții să sărŭmŭ
pe locŭ, atunci altfelŭ, decum e ađi, ar fi po-
siȚiunea nŕstră politică și n'amŭ avea să deplân-
gemŭ atâtea perderŭ și desastre, și cu altă inimă

amŭ serba nascerea celui ce a propoveditŭ li-
bertatea și egalitatea între ōmeni.

Dŕr ŕre ceea ce nu s'a făcutŭ până acuma
din parte-ne, să nu se pŕtă face în viitorŭ?

Dŕcă este o speranță ce ne 'ncaldŕse inima
în aceste momente seriŕse și critice ale vieții
nŕstre naȚionale, atunci ea se 'ntemeiază pe
firma convingere, că douăzeci de ani de aspră
lecȚiune ne vorŭ fi ajunsŭ a ne face să 'nțele-
gemŭ, că altfelŭ trebuescŭ apŕrate drepturile
nŕstre și cu altă putere trebuie să se manifeste
solidaritatea nŕstră, decâtŭ până acuma.

A îndura în tăcere tŕte calcările de dreptŭ
și ilegalităȚile cele mai revoltătoare însŕmnă nu
numai a ne viola noi însine interesele esis-
tenței nŕstre naȚionale, ci este o lașitate care
cu timpulŭ trebuie să provŕce disprețulŭ tu-
turatorŭ.

N'avemŭ nevoiă să atacămŭ, ci numai apŕ-
rarea neamului nostru o vomŭ.

Și'n presŕra đilei, care a vestitŭ pacea și
bunăvoirea între ōmeni, trebuie să ne gândimŭ
la datoria nŕstră de propriă apŕrare, căci dŕcă
vomŭ lăsa pe adversarii noștri în idea, că noi
vomŭ îndura mereu fărădelegile lorŭ în contra
nŕstră, fără să luămŭ, toți cu toții în unire, po-
siȚiă de apŕrare, la care suntemŭ îndreptăȚiți chiar
după legile vitrege pentru noi, și acŕstă apŕrare
să o și punemŭ de faptŭ în lucrare pe totă linia,
— atunci nu va mai fi între locuitorii acestei
țŕri pace și bunăvoire.

Tari în credință, că suntemŭ în ajunŭ de
a inaugura sub stindardulŭ solidarității, care a
fălfăitŭ și până acuma în mijloculŭ nostru, o
nouă eră de acȚiune sănătoasă pentru apŕrarea
legală a nŕmului nostru, le đicemŭ tuturorŭ fra-
țilorŭ din munți și din câmpii: *Sŕbătorŭ fericite!*

Đorța și înarmările Muntenegrului.

În urma unor șciri oficiale ce menȚionau înarmări
și ridicări de trupe din partea Muntenegrului, cu scopŭ
de a trimite în Serbia mai întŕi câte-va bande de Mun-
tenegreni pentru a aȚta la revoluȚiă, și apoi trupe de
Muntenegreni cu prinȚulŭ Karageorgević în frunte spre
a proclama pe acestŭ din urmă rege alŭ Serbiei, Đorța
a notificatŭ prinȚului de Muntenegru, că nu va tolera
nici o trecere de bande sŕu de trupe muntenegrene prin
teritoriulŭ otomanŭ. Đorța speră că prinȚulŭ Munteneg-
rului va impedece ori ce actŭ susceptibilŭ d'a turbura
pacea.

Rŕspundŕndŭ la cererea de explicaȚii a PorȚii în
privinȚa proiectelorŭ atribuite Muntenegrului contra Ser-
biei, prinȚulŭ Neculae a desmintitŭ într'onŭ modŭ for-
malŭ aceste șgomote. A asiguratŭ că nu va face nimicŭ
fără voia Sultanului; că Muntenegru face pregătiri în
contra Turciei, dŕr numai în prevederea unor eveni-
mente, că altminterŭ și Serbia face totŭ așa, concen-
trândŭ trupe chiar la graniȚă.

În fine prinȚulŭ crede că aceste șciri suntŭ rŕspân-
dite de agenȚii Austriei.

Cugetări în ajunulŭ Crăciunului.

II.

La sfŕșitulŭ lui Decembrie, 1886.

Pe tŕrŕmulŭ bisericescŭ, ca și pe celŭ politicŭ, pe
celŭ literarŭ, că și pe celŭ socialŭ clerulŭ nostru are să
fiă înainte mergătorŭ, conșcienȚiosŭ, resolutŭ, lăminatŭ,
afabilŭ și desbrăcatŭ de ori-ce egoismŭ, căci are să p-
zŕdescă interesele vitale ale unui poporŭ de trei milioane.
Concedŭ, ca dotaȚiunea modestă și starea materială ne-
corŕspundŕtoare punŭ mari piedeci clerului nostru în impli-
nirea acestei misiuni sublime, dŕr nici o isbŕndă nu e
posibilă fără jertfe și abnegaȚiune și realizarea unei idei
mărețe nu numai odată a causatŭ martiriulŭ genitorului
sŕu. Prototipulŭ răbdării și alŭ lăpădării de sine, care
a đisŭ: „Vulpile au visunii și pasŕile ceriului cuiburŭ, ŕr
Fiulŭ omenesc nu are unde'și pleca capulŭ sŕu,” milioanele

de pustnici și martiri, cari cu atâta statorniciă au suferitŭ
muncile cele mai grele, suntŭ totŭ atâtea exemple, ce au
să întărescă inimile clerului în suportarea sacrificiilorŭ
pentru fericirea poporului.

Dŕr chiar starea materială a multorŭ preoȚi refor-
maȚi nu e nicidecum mai splendidă și totuși cu câtă
energiă lucră aceia, când este vorba de înflorirea rassei
maghiare. Dela episcopŭ și până la celŭ din urmă ser-
vitorŭ bisericescŭ se întrecŭ în zelŭ; nu-i vorbă de con-
fesiune între preoȚii maghiari, când se pune la ordinea
đilei delicata cestiune naȚională. Cuvŕntarea episcopului
catolicŭ din Satu-mare se întregesc prin espunerile epis-
copului reformatŭ din Clușiu și refrenulŭ tuturorŭ este:
apŕrarea, susȚinerea și întărirea rassei maghiare. — Dŕcă
așa va procede și preoȚimea nŕstră, poporulŭ va ajunge
într'o stare mai bună spre folosulŭ sŕu propriu și spre
întărirea patriei.

Este datorinȚa clerului, de a cuprinde în activitatea
sa pastorală omulŭ întregŭ intelectualŭ, moralŭ și ma-
terialŭ. Intelectualŭ, prin luminarea minȚei, combaterea
superstiȚiunilorŭ etc.; moralŭ, prin combaterea scăderilorŭ
și propunerea virtuȚilorŭ creștine; materialŭ, prin îndru-
mări și sfaturi practice — întreșute în cuvŕntările am-
vonului — cu privire la îmbunătăȚirea economiei, la fo-
losirea drepturilorŭ cetățenesci etc, cari îndrumări pe
lângă folŕsele, ce le aducŭ, dau cuvŕntărilorŭ unŭ in-
terestŭ specialŭ, ținŭ încordată atenȚiunea poporului și
înaltă vedă preotului. Numai pe acŕstă cale să com-
bate cu succesŭ rŕcŕla poporului față cu biserica, ce
din đŭ în đŭ se ivesce totŭ mai tare.

Să trecemŭ acum erăși la cercetarea cauzelorŭ sŕ-
răciei de a doua și a treia mână, ce șguduie la starea
materială a poporului nostru. Una dintre aceste e lipsa
de destulŭ pămŕntŭ lucrătorŭ. Deși legile asupra moște-
nirii satorindŭ principiulŭ de egală îndreptăȚire între
fraȚŭ cuprindŭ dispoziȚiuni juste și umane, totuși Ro-
mânulŭ în vederea micii sale moșii părintesci ține încă
morȚișiu la obiceiulŭ vechiu, de a rŕscumpŕra drepturile
sororilorŭ prin o mică đestre și mai curŕndŭ se incurcă
în procese fatale, decâtŭ să cedeze ceva presentŭ din
indemnulŭ sŕu propriu. Dŕr chiar unde nu s'a împărțitŭ
moșia, îmŭlȚindu-se consumatori și mărindu-se lipsele,
venitele nu corespundŭ, capitalulŭ mișcătorŭ se atacă și
scăpătarea a începutŭ; de aci până la sŕrăciă apoi numai
unŭ pasŭ mai este. MulȚŭ dintre plugarii noștri — spre
lauda lorŭ fiă đisŭ — nu se întindŭ odată cu capulŭ la
moșia, ci mai bine se împrumută la privaȚŭ sŕu la casse
publice. Acŕstă împrejurare merită totă lauda și nu se
potŭ sfătuŭ îndestulŭ plugarii noștri a ține morȚișiu la
moșiora sa și a-o păstra cu scumpŕtate ca pe unŭ pemnŭ
sântŭ ereditŭ dela părinȚŭ, cari le-au câștigat-o cu pre-
țulŭ robotelorŭ de sute de ani.

Dŕr împrumutarea își are și ea partea umbrŕsă,
mai cu sŕmă din vina împrumutatului. Poporulŭ nostru
chiar până în điva de ađi se împrumută după obiceiulŭ
vremilorŭ bune din bŕtrani, fără ipotecă și fără obliga-
Țiune și niciodată nu se întŕmplă, ca pretensiunea să se
tragă la indoelă sŕu să se nege. În timpurile mai încŕce
ca asigurare pentru capitalulŭ împrumutatŭ se pune câte
o parcelă de pămŕntŭ »zalogŭ« până la ŕre care timpŭ.
Acŕsta mergea bine, până ce zăceau și în scrinele Ro-
mănilorŭ celorŭ cu stare capitale disponibile, neplătirea
nu cășuna debitorului multă durere de capŭ; de regulă
se aplană afacerea prin o simplă vorbă, sŕu celŭ multŭ
prin „adălmașŭ”, cu care omenea debitorile pe creditorŭ;
ba adeseori dărniciă creditorului îndoia mŕsura, conve-
niau asupra altui terminŭ și petreceau bine și rămŕneau
pretini și de aci încolo. Acŕsta se urma la tŕte termi-
nele ulterioare în restimpŭ de decŭ de ani așa, încâtŭ
până ađi se află datorii contrase înainte cu 20—30 ani
și nechitate.

Acele timpuri bune au trecutŭ; capitalele romă-
nesci s'au împuȚinatŭ și sŕrăcimea este avisată la stră-
inŭ sŕu la case publice. UșurinȚa modalității în regula-
rea datoriei cu privire la prelungirea termenului de re-
plătire au lăsatŭ urme desastroase în firea poporului, care
astăđŭ se rŕsbună cumplitŭ, în încŕlnarea de a se împru-
muta pentru orice bagatelŭ și în neȚinerea termenului de
replătire a datoriiilorŭ contrase. Cu străinulŭ însŕ nu e

de glumită și legile polițelor sunt rigurose. Termi-
nului replății sosese; debitorii nu satisfac obliga-
țiunile; „omenia“ de odinioară nu mai are loc și decă
după prima provocare capătă prolongațiune de 2—4
săptămâni are de lucru cu o inimă simțitoare și generoasă,
căci de rând, în procesele celor favoriti de judecătoria
contra Românilor execuțiunile plouă îndată după espi-
rarea de 8 zile.

Procese, execuțiuni și licitațiuni sunt la ordinea
zilei, lăsându în urma lor asemenea unui povoiu pus-
tiire, vaete și tânguirii amare. Cunoscu un casă, în
care suma de 2—4 fl. v. a. în restimp de câți-va ani
a ajuns suma enormă de peste 200 fl. v. a. și o mo-
șia frumoasă s'a licitată. Prin asemenea anomalii apoi
ajungu jidovii, cât pe cale câtă fără cale, proprietari
marți de pe spatele Românului și a nemeșului, érá des-
poinții iau lumea 'n capă.

Aceste sunt în trăsuri generale cauzele grijiilor,
ce inveneză bucuria multora la această serbare și ele
sunt generale, căci pătundu tóte păturile societății dela
sérac până la avut, dela plugar până la măestru, dela
comerciant până la ampoi, în sus prin tóte clasele
proprie și inteligente. Durerea unui membru în tru-
pulu omului se sémte în tóte părțile acestuia. Plugariulu,
care suferă ađi mai multă, este talpa țării — piciorule,
care pórta și mânil, cari nutrescu corpulu — prin ur-
mare nu-i mirare, că suferințele lui se resimtu în cercurile
cele mai estinse. Ce s'ar alege de un trupă ciungă în
mijloculu deșertulu, aceea se alege de o națiune, unde
plugariulu a imbrăncitu, unde e nimicitu trupesce și mo-
ralicesce; ar per și s'ar stinge cu totul.

Să ne păzescă Dumnezeu de una ca această. Chris-
tosă s'a născutu și a eliberatu némulu omenescu din
șerbitutea întunerecului, a corupțiunii și a barbariei; cu
ajutorulu dumnezeescilor lui învățatură va scăpa și po-
porulu nostru din situațiunea precară, decă Românii cu
carte și cu inimă, cu totu adinsulu în unire și conțele-
gere voru lua în mâni opera mărétă a regenerării lui pe
tóte terenle vieții sale.

«Așia-ți trebuie Dómne; ai datú totu pământulu
Domnulu și nu ți-ai lăsatú atata, câtú se ți dădescă cre-
dincioșii tēi casă», a esclamatú odinioară un prea vene-
ratú archiereu alú nostru cu adēncă amărăciune; de a-
tunci impregiurările s'au schimbatú multú în spre bine;
plăngerile acele nu mai au locú. Să sperămú, că în cu-
rēndú vomú isbuti a face se înceteze în mare parte și
plăngerile de ađi.

Știință, moralitate și munca rațională: étă proble-
mele mărēte, ce trebuie neapératú deslegate, spre a puté
ajunge la acestú rezultatú. Elú va fi cu atâtú mai im-
bucurătorú, cu câtú poporulú nostru e din fire dreptú,
istetu și îndemánaticú.

Decă preoții, cari se află în atingere nemijlocită cu
poporulú, își implinescu cu sânteniă datorința lorú, po-
porulu va progresa. Imbrățișarea mai multorú ramuri
de subsistință, precum măestriile etc.; introducerea inoi-
rilor corēspundētore fiăcărui ținutu în ecopomiă; nobili-
tarea vitelorú de casă, prăsierea albinelorú, nobilitarea
pomilorú, cruțarea pădurilorú, ținerea în rēndú bunú a
drumurilorú de câmpú, esterminarea rovinilorú prin ca-
nale etc., étă totú atatea mijloce pentru inavățirea po-
porulu nostru.

Decă învățatorii noștri cu consciință își implinescu
misiunea, generațiunea viitoare va ști ceti, scrie și cal-
cula și nu va fi întrecută de alte neamuri.

Cu privire la moralitatea poporulu nostru, ea nu
este nicidecum mai inferioară moralității conlocuitorilorú

noștri, deși unele scăderi ar trebui deláturate. Beutura
spirtușelorú atacă punga și sănătatea, și în dimensiuni
mai mari: onórea și vieța. Superstițiunile, rămășițele dela
străbuni, nu mai au locú în seculu luminilorú. Concubina-
tele de o parte taiă adēncă în simțulu religiosú, de altă
parte dăstrămându legătura căsătoriei lovescu în inima
societății și profanéză taina căsătoriei. A éstă scădere
e mai lățită în părțile banatice; Transilvania e mai scu-
tită și asemeni conviețuirii se ivescu mai multú la țiganii
vagabunđi. Autoritățile bisericesci de amēndouē confe-
siunile au începutú prigonia concubinatelorú și restrin-
gerea lorú e posibilă, decă ordinariatele nu vorú lăsa
nimicu din energia momentulu primú și preoții cu pro-
topopii vorú procede câtú de aspru contra lorú. O scă-
dere mare e servilismulu, lipsă de caracterú neinduple-
catú, o urmare firéscă a servituiții de sute de ani; elú
devine chiarú unú blăstēmú, când se ivesce în cestiuni
de vitalitate pentru națiune. Acestă bôlá detestabilă,
care rôde ca unú vierme neadormitu la siulú națiunii
trebuie strivită până ce încă este timpú. unú blastemú,
când se ivesce în cestiuni de vitalitate pentru un corpú
moralú întregú. Și pre acestú terenú ilú aflămú câteo-
dată chiar la persoane de o reputațiune frumoasă.

Deorece acestú réu contagiosú provine mai cu sémă
din starea izolată, în care se află indiviđii singuratici,
numai unirea pôte se-lú combată cu succesulu doritu și
se-lú delátare treptatú. Unirea, acea putere magică, ce a
făcutú și face minuni în vieța popórelorú și a datú nas-
cere tuturorú operelorú mărēte. Asociațiunile au avēntatú
popórele moderne la acea cultură înaltă, ce întunecă cu
desvērșire pe aceea a vécurilorú trecute; aceste crea-
țiuni ale vécului nostru au născutu pe tóte terenle vieții
popórelorú stări până acum neajunse. Prin concentrarea
și asocierea puterilorú vomú puté regenera némulu
nostru, luminându-i mintea prin învățatură, încălđindu i
inima prin moralitate, îmbunătățindu-i starea materială
prin indemnare la muncă rațională și prin deláturarea
scăderilorú, ce l'au împiedecatú până acumú în calea
progresulu; prin unire se potú valida cu rigóre în fo-
losulu nostru politicú celú puținú drepturile cetățenesci,
de cari până acum nu s'a folositú poporulú nostru séu
de locú séu în măsură de totú mică. Decă Românii cu
carte — preoți și mireni — își vorú implini cu scumpă-
tate această misiune sântă, ăia născerei Mântuitorulu
nu va mai fi serbată cu tânguirii și plăngerii; laudele de
prea mărire nu vorú mai întâmpina fețe posomorite, ci
fețe vesele și strălucitoare, ceea ce o dorește tótă sullan-
rea románescă spre binele națiunii sale și spre întărirea
și prosperarea patriei sale.

SCRILE DILEI.

Ni se scrie din ținutulú *Deșului*: „In zilele ace-
tea fiindú mărturiă în Deșiu, unde m'am dusú pentru
nisece afaceri private, am auđitú multe noutăți dela comi-
tatú. Intre altele se vorbea de succesulu fostulu cano-
nicú din Gherla, Gulovich. Mulți fiindú, multe com-
binații se făcură. Nimenea nu va fi canonicú înainte
protopopulu „Bene Sandor“ din Mintiulu Gherlei,“ ăicea
unulú. »Și pentru ce?« fú întreatú. »Pentru că a
fostú totdeuna celú mai harnicu și mai „bizonyos“ cor-
tesú alú celorú dela cārmă la totú felulu de alegeri, pen-
tru că e prietinu cu »măria sa« Banffy, în sfērșitu pen-
tru că necum se prenumere și se citeșă vre o fôia ro-
mánescă, dér nici în cinste nu'i trebuie séi vină la adresa
d-sale nici una. Și apoi d-lú »Bene Sandor« nu vrea
să i se peteze numele tocmai acuma, când are cele mai
bune prospecte a fi canonicú la Gherla.« Nu'i vorbă,

numai d-sa pôte fi urmașulu „vrednicú alú unui maghia-
ronú ca Rusulu Gulovich, de cumva suntú adevérate cele
ce se vorbescú de »gurile rele.« — Semnú alú tim-
pulu!

—x—

Se crede, că *negocierile* pentru încheierea *conven-
ției comerciale* între Austro-Ungaria și România s'au în-
ceputú în Viena, unde se află d. Sturdza cu ceilalți co-
misari români.

—x—

Maiestatea Sa monarhulu nostru a decoratú pe ju-
dele dela tabla reg. din Tergu-Mureșulu, *Antoniu Stoica*,
pentru serviciile aduse pe tērimulu justiției, cu ordinulu
corónei de ferú.

—x—

„Ellenzék“ aduce scirea, că s'a datú ordinú ca în
timpú de trei zile *să se mobilizeze armata de liniă și
honorifică*; s'a mai ordonatú pe cale telegrafică tutu-
rorú căilorú ferate să facă îndată pregătirile de lipsă. —
Nu cumva acestú ordinú l'a datú consiliulu de rēșboiu
alú „Kulturegyletulu“ pentru mobilizarea Kulturegyleti-
șilorú? De va fi așa, atunci mare vērșare de... vinú
are se fiá.

—0—

Din *Maramureșú* ni se scrie: „Capelanulu docen-
te din Săcelú, *George Petrovanú*, clericú absolutú de
Gherla, și a schimbatú de sine numele în „Petrovay“. Halalú
de creștinii din Săcelú cu asemenea dascălu-popă. Dér
óre cei din Gherla n'au scire, că în seminarulu de
acolo n'a învățatú nici unú „Petrovay,“ ci unú Petro-
vanú? Și dezá sciu, cum suferú să se batjocurescă pres-
cúra románescă? Ori nu se petrecú lucruri curate la
Gherla?« — Incă unú semnú alú timpulu!

—x—

Dela 1 Ianuarie n. 1887 începēndú, în stațiunea
Brașovú se dau bilete cl. II. și III. până la Sibiu, turú
și returú, precum și viceversa cu prețulu de: 14 fl. 70
cr. cl. II., 10 fl. 60 cr. cl. III.

—x—

Cetățenii gr. cat. ai opidulu *Teușú* invită pe onor.
publicú la *petrecerea socială*, ce se va arangia Duminecă
în 9 Ianuarie 1887 în sala d-lui S. Löve din acelu opidú.
Petrecerei va premerge o *producțiune literară*. Folosulu
e destinatú pentru școala de fetițe de acolo. Prețulu
intrării: pentru persoană 60 cr., pentru familiă 1 fl. 20 cr.
Inceputulu la 7 ore séra. Oferte mărnimóse se pri-
mescu cu mulțămítă și suntú a se adresa la d-lú Ste-
fanú Crișanú inv. și se vorú chita pe cale ăiaristică. —
Comitetulu arangiatorú.

—x—

Comunei *Mihăileni* din comitatulu *Tērnavei mari*
i s'a datú voiă de ministerulu agriculturii, industriei și
comerțulu să țină douē tērguri anuale regulate, și a-
nume în a doua Lună din Mai și în a doua Lună după
9 Septevre n. (St. Mihaiu n.)

—x—

Ministrulu de rēșboiu românú a primitú, în urma
cererei sale, modelurile de cartușe din tóte statele Eu-
ropei. Este vorba a se introduce órecari modificări în
fabricarea cartușelorú armatei române, ăice „Națiunea.“

—x—

Cetimú în „*Voința Națională*“: „Amú vorbitú în
mai multe rēnduri de dr. Assaky. Cetimú acum în ăi-
arele streine că, afară de decernerea premiulu *Amus-
satú*, datú de Academia de medicină, la 27 Decemvre
curentú, Academia de științe a votatú mențiune onora-
bilă d-lui Assaky pentru experiențele sale relative la su-

FOILETONU.

Românii Macedoneni.

(Urmare și fine.)

II.

Lipsca, 30 Decemvre 1886.

Titlulu discursulu alú doilea e: „*Limba și cânte-
culú poporalú*“ la Țințari.

D-lú Weigand, vorbindú despre »școlă«, amintesce,
că în cele mai multe ținuturi, locuite de Români, dincoace
de granița grecescă, suntú școli, în cari învățatori veniți
din România învță pe copii în limba románescă (daco-
románescă), ceea ce le vine cu atâtú mai ușorú, cu câtú
copii Țințarilorú într'unú anú vorbescú perfectú acestú
idiomú. Ca deosebitú propagatorú alú limbei române
numesce dēnsulu pe Apostolu Mărgăritú, care pentru ze-
lulu desvoltatú spre a deștepta în Țințari sentimentulu
naționalú, și-a atrasú ura preoțiime grecesci. E știutú,
cum acestú bravú Românú a fostú gróznicu bătutú de
Greci într'unú rēndú, încătú a trebuitú să zacă în patú
bolnavú mai multú timpú. Faptulu se povestescé prin
tóte cafenelele grecesci.

Trecēndú la »limbă«, d-lú Weigand observă, că ea
difere încatva prin diferitele locuri. Într'unú felú se vor-
besce d. e. în Vlaholivadon, și puținú deosebitú în Mo-

nastirú (Bitolia) séu în altú orașú. Ce privesce originea
orașulu Vlaholivadon, d-lú Weigand istorisescé următo-
rea tradițiune, care lámuresce multú adevérulu istoricu:
Unú calú, tractatú réu de stăpēnulú séu, fuge într'o pă-
dure. Stăpēnulú face după unú anú o călătoria, se ré-
tăcesce prin pădure și ăărescu aprópe de unú isvorú lim-
pede ca cristalulu o iapă cu mánzulu ei. Elú recunóscé
calulu séu, se strămută în acestú locú cu locuința, fiindú
că îi plăcea fôrte multú. Incetulu cu incetulu îi urmară
și alte familii, așa că cu timpulú se făcu unú orașú.

În legătură cu această tradițiune aduce d-lú Wei-
gandú următoarele fapte istorice: Înainte cu 400 de ani,
dér nu multú după năvălirea Turcilorú, s'a retrasú ma-
joritatea locuitorilorú din 16 sate pe acelu munte și în-
temeiară Vlaholivadonulu de ađi, spre a fi mai siguri
de hoțiile Turcilorú.

La începutulu secululu nostru avea Vlaholivadonulu
8—9000 de locuitori. Pe la 1820, pe timpulú rēșboilorú
de eliberare, cei mai mulți avēndú a suferi prea multe,
au fugitú la Salonicú, unde se află multe colonii române
Ađi are Vlaholivadonulu 3000 de locuitori numai, e re-
ședința episcopulu de Petra și a 8 preoți. Dialectulu, ce
se vorbesce aici, e aprópe în pericolú de a peri.

În legătură cu o poesiă populară*) d-lú Weigand

*) Textulu în traducere mai josú.

a esplicatú relațiunile limbei Macedo-Românilorú cu aceea
a Daco-Românilorú și cu limba latină. Totodată a mai
cetitú câteva cântece populare din orașulu amintitú, din
Samarina, Vlachoclisurú, în traducere nemțescă. Cuprin-
sulú lorú tracteză despre iubire și intristare, cântă pe
eroi, luptele lorú etc. Étă și poesia în limba noastră ro-
mánescă:

Elú (feciorulu): Fată, ce mamă te a născutu de
ești așa frumoasă, albă ca de lapte?

Ea (fata): O potărniche a fostú mama mea și ta-
talú meu o priveghetóre; când m'au născutu pe mine,
au máncatú mărgăritare.

Elú: Mama ta, fată, care te-a născutu, a avutú unú
trupú de aurú. Fată, ăi i mamei tale, ca să mai nască
incă una atâtú de frumoasă, ca să se aprindă și altulu
în inima sa de dragoste, cum ne-amú aprinsú noi, Eu
și Tu*.

Frumosú e și următorulu cântecú despre unú voi-
nicú căđutú pe câmpulu de luptă:

„Hei, flăcăi, bărbați din Cosani, de dincolo de riu
(Bistrița), decă veniți în Castoria, marele locú, trâmiteți
unú pietrarú, dér trebuie să fiá fôrte dibaciu, ca să lucre
marmura și să-mi pregătescă unú monumentú mare.
Atunci voiú sta eu dreptú, ca să mă uitú în giurú de
mine și să luptú, ca să védú, și să luptú, și să mă plecú
și să mă apērú. Mergeți și spuneți mamei mele, că eu

tura nervilor la distanță. In același timp vedem că Facultatea de medicină dela Lille a însărcinat pe d. Baudry, profesorul, și Assaky, agregatul, de a o reprezenta la reuniunea anuală a delegaților facultăților de medicină. Trebuie să ne simțim fericiți de a recunoaște marile merite și a felicita pe ilustrul nostru compatriot.

—x—

Peste câteva zile se așteaptă în București un transport de 50 tunuri Krupp, comandate de ministrul român de război. Se știe că dela 1 Aprilie viitoră artileria română va fi mărită din nou, dice „Războiul“.

—x—

„Românul“ dice, că la manutanța armatei în București se confecționează mari cantități de pesmeți pentru cazul unui război. D. căpitan Dimancea va pleca pentru Stiria, în Austria, spre a fabrica revolverul inventat de d-sa. Cu acest revolver se va arma deocamdată numai artileria română.

Manifestațiunile Grănițerilor.

Adresa Grănițerilor din cercul Rodnei.

(Urmarea subscrierilor la adresa de aderare și recunoștință către d-nii Dănilă Lica și Gavrilă Manu.)

Grănițerii din comuna Maieru: Ioan C. Avram, Vasile Motofelea, Vlasa Avram, Ioan Popu Bosca, Andrei Istrate, Oprea Zuzan, Ioan D. Avram, Toma Avram, Mihai Moroșan, Ion Bavna, Kosma Bazga, Domide Motofelea, Anhidim Irini, Filip Sangeorgean, Sidoru Flămăndu, Grigore Bolfa, Sidoru Puiu, Mihaiu Bitia, Dionisa Candalle, Grigore Magdalinu. (prin D. Candalle). Anchedinu Partene, Tănase Sidoru, Grigore Andronesi, Cosma Varvari, Ioan Vraneu, Toma Bumbu, Zaharie Hodorogă, Iovulu Bosca, Todoru Corutiu, Pantilimonu Popp, Login Corutiu, Alexandru Lorintiu, Paramonu Hoza, Afrimu Mogovanu, Iosef Lazaroiu, Lazaru Sidoru, Mihaiu Popu, Andrei Dubalariu, Vonifatu Hoza, Iacobu Tioncanu, Arlene Berendia, Terente Rebrisoranu, Saviru Urece, Scridonu Juca, Dumitru Deacu, Pantelemonu Lorintin, Dionisiu Berendia, Trofim Ratiu, Samoila Hodorogă, Alecsandru Popu, Zaharie Andronesi, Simion Ciapa, Stefanu Lonrintiu, Maximu Vraneu, Domide Varvari, Ion M. Ratiu, Iulianu Lorintiu, Isaac Tioncanu, Simion Sangeorzanu, Vasile Broșca, Ion Dumitru, Vasile Grigoroșoiu, Vasile Berendia, Maria Urece, Trofim Hodorogă, Ion Cărcăe. Nicolai Macavei, Vasile Hangia, Macsim Motofelea, Clement Bolfa, Ion Adasu, Simion Rauca, Steofr Motofelea, Domide Hodoga, Terente Bumbulu, Iosefu Rauca, Scridonu Scridonetiu, Leon Juca (prin Mihaiu Bitia) Iacobu Popu, Ioachim Carbone, Filip Motofelea, Basiliu Popu, Popu Filimonu, Vonifatu Bumbulu, Emanoilu Issip, Condrate Boka, Ioan Popu Buia, Ilie Kobza, Filip Hodorogă, Toderu Galușca, Florea Sidoru, Mihaiu Sangeorzanu, Simion Bosca, Stefanu Sidoru, Cornila Candale, Zachimu Galușca, Ion Scridonu Hadarenu, Pantelemonu Murășianu, Trofim Bolfa, Iacobu Barna, Gavrilă Lazaroiu, Ionu Ciroie, Ilie Strimbulu, Aftone Croitoru, Mihail Candale, Pantelemon Candale, Gavrilă Rebrisoranu, Casianu Murășianu, Silvestru Negrusieriu, Ilie Hodorogă, Martianu Vraneu, Clementu Andronesi, Loginu Mateiu, Gerasimu Flămindu, Zaharie Ometitia, Vasile Hadareu, Maximu Ranca, Cosma Hangea, Filip Urece, Arsenie Candale, T. Urece, Loginu Carbone, Ionu Popicca, Davidu Ciapa, Procope Hoza (prin Mihaiu Bitia); Ciforu Rebrisoranu, Todoru Rebrisoranu, Loginu Candale, Mateiu Berendia, Trofim Groza, Tanase Groza, Ionu Hangea, Gavrilă Murășianu, Gavrilă Bolfa, Grigore Bolfa, Grigore Buia, Cosma Boca, Irimie Vasile, Vasile Ţicu, Avacomu Bobu, Arsenie Voniciacu, Ionu Croitoru, Ionu Buia, Vasile Buia, Sidoru Borșiu, Sidoru Hangea, Iacobu Sangeorgianu, Terente Tircomanu, Terente Pătitulu, Onisimu Urece, Gavrilă Cărcăe, Necita Sangeorgian, Pavelu Ciroie, Samoila Ciroie (prin Mihaiu Bitia.)

(Subscrierile voru urma.)

Atentatul contra d-lui Brătianu.

(Continuarea ședinței dela 18 Decembrie.)

Interogatorul martorilor acuzării.

Stefănescu Dumitru, lucrător la Dobriceanu din București, cunoște pe toți acușaii. Intr'o di s'a întelinit cu Stoica la berăria și s'a bucurat. A doua di er l'a întelinit și ia părutu cam schimbătu de cum ilu scia.

Comană Teodorescu, fostu băiatu în prăvălia lui Iulianu Oprescu, cunoște pe Stoica Alexandrescu, care a venit în prăvălia și era puțin turburatu la față. Iosif Oroveanu venea în prăvălia ca mușteriu, și înainte cu trei zile a venit ca să ia nisce saci.

Mihalache Rabovsky cunoște pe Stoica și pe Protopopescu. Scie că Stoica a luat o dulceață la Oprescu și că era supărat și turburatu.

Iulianu Oprescu, comerciant, cunoște și pe Iosif Oroveanu și pe Stoica. Cunoște și pe d. Robescu ca mușteriu bun. Oroveanu au fostu la densusu cu câteva zile mai nainte pentru nisce saci. In cestia polițelor, dice că Oroveanu nu s'a prezentat în numele lui Stoica, ci în numele lui Protopopescu.

Măiță Nichita dice că acum vr'o cinc luni a veditu de afară de Iosif Oroveanu intrându la Stoica Alexandrescu — La cererea d-lui Lahovari, se citește deșia acestui martor făcută la judele de instrucțiune, unde dice că l'a veditu din prăvălia. Cetindu-se, se constată că martorul spune neadevăruri. — D-nul Procuror dice d-lui Președinte că pentru ce dă voe apărării se comenteze deșia martorilor. — D-nul N. Ionescu dice că legea dă dreptul ca să se constate când martorii sunt mincinoși și să se aresteze pe dată și chiar în interesul adevărului să se facă martorilor întrebări. — D-nul Cantili dice să nu se facă întrebări multe, căci se zăpăcesce martorul. — D-nul Petre Grădișteanu protesteză și dice că de ce orte tocmai cu martorul acesta se ridică asemenea incidente, cere prin urmare, să se lase totă libertatea întrebărilor. — D-nul G. Vernescu dice că acestu martor, care își aduce aminte de câte ori a intrat Oroveanu la Stoica, și-a uitat cu cine vorbește; elu (martorul), în totu timpul acela, să fiă întebatu mai pe larg și d-nul procuror să nu mai facă șicane. — Martorul a fostu gardist polițienesc, apoi cală de bărbier. Când a plecat în București n'a avut nici un ban, așa că s'a împrumutat dela stăpănu-său cu 4 lei, er acum e stăpănu de bărbieră.

Ghiță Dinescu, agentu de urmărire, dice că a veditu pe Iosif Oroveanu stăndu în prăvălia la Stoica cu două săptămâni înainte de atentat. Martorul a fostu destituit în funcțiune de Iosif Oroveanu pe când era primaru. — Stoica fiindu întebatu, dice că Oroveanu numai odată a fostu la densusu și atunci n'a statu în prăvălia, ci a intrat în odăia și a eșitu pe din dosu.

Gh. Christescu, subcomisar, dice că înainte de atentat cu două săptămâni a veditu pe Iosif Oroveanu vorbindu cu Stoica în ușa prăvăliei. Stoica a dicit cătră martorul, că au vorbitu de negotiu. Martorul mergea la Stoica și dormea acolo de multe ori, fiindu și în daraveri de bani cu Stoica.

Herș Toboș, misit (samsar), cunoște pe toți acușaii. Dice că a veditu pe Stoica salutându pe Oroveanu. Pe Pompilie Stănescu nu l'a veditu la Stoica. Spuse că a veditu acum patru luni, apoi că acum trei luni (când Oroveanu nu era în țară) pe I. Oroveanu intrându la Stoica. Martorul face misiie cu... de tote.

Costică Dragoș, funcționar la curtea de apel din Galați. A făcutu cunoscință în R-Săratu cu Stoica și i-a fostu bun prietenu, ba chiar se împrumuta cu bani dela elu. După o intrunire a veditu pe Stoica vorbindu rēu de guvern și dicitu că tote relele sunt din cauza guvernului. Pe Muscalu l'inea de omu stricatu și-lu vedea bēndu țară sē-lu vedă plătind vre unu banu lui Stoica. N'a veditu pe Pompilie Stănescu decât de 2 ori la Stoica. Pe Iosif Oroveanu l'a veditu la o intrunire la Bagdatu în grădină, der pe Stoica nu l'a veditu acolo. Pe Pompilie Stănescu nu l'a veditu pe din dosu la Stoica nici odată. Stoica cetea mereu diare. Ședința se suspendă la 12 ore din nopte.

Ședința dela 19 Decembrie.

Radu Petrașcu, de 12 ani, fostu băiatu în prăvălia la Stoica Alexandrescu, e considerat numai ca informator. A aușit pe Stoica dicitu, că de s'ar găsi cineva să omore pe d. Brătianu, pentru că a pus dări pe țară. Inainte de a pleca Stoica la București, s'a dus la Gh. Protopopescu să cheme unu băiatu ca să stea în prăvălia, Protopopescu n'a venit pe la Stoica. In lipsa acestuia, a venit, precumu i se pare, lordache Tănăsescu în prăvălia de l'a aprinsu țigara. Stoica cetea diarele „România“, „Războiul“, „Epoca“ și „Universul“ și dicea că o să cață d. Brătianu, ca să vină Stoica Alexandrescu. Pe Oroveanu nu cunoște, nu i-a veditu niciodată la Stoica. I se pare că pe Protopopescu l'a veditu numai trecēndu prin prăvălia. Stoica bea și vinu și rachiu. Intebatu fiindu, decă Stoica era vesel or tristu, băiatu spune că era și așa și așa.

Petrache Ionescu, băiatu în prăvălia lui Protopopescu, spune că Oroveanu nu veneau în prăvălia la Stoica, ci numai la Protopopescu. Elu este băiatu care a fostu chemat de Radu Petrașcu, ca să stea în prăvălia la Stoica, în lipsa acestuia. Protopopescu n'a fostu pe la Stoica. Acesta nu era schimbătu, ci ca totdeuna. De crimă a aflatu când s'a făcutu perchișia.

Mateiu Niculescu, țeghetaru prăvăliei lui Protopopescu, dice că stăpănu-său n'a sciutu unde se duce Stoica și nici nu s'a dus la Stoica. Oroveanu venea pe la Protopopescu, cu care era pretinu. Stoica venea rar de totu. Stoica nu s'a întelinit niciodată cu Oroveanu în prăvălia la Protopopescu.

Petrache Davidu, cismaru, spune că Muscalu i-a dicitu odată, la scaldatu, că densusu (Muscalu) are unu pretinu, care o să omore pe unu boer mare dela București, dându-i o hărtia, și că elu, Muscalu, are să mergă cu Stoica ca să-lu buzunărească. Muscalu n'a spus c-ne e acelu pretinu, care a dicitu că o face din capulu lui, nevățat de nimeni. Când s'a întors Muscalu din București, i-a spus că a buzunăritu pe pretinu și l'a lăsatu în București. Când s'a aușit de crimă, totă lumea din Rimnic dicea că Alexandrescu a făcutu o din capulu lui, fiindu că-lu scia că e zănatu și că a datu falimentu, dicitu Stoica că d. Brătianu e de vină. Nu era Stoica în tote minșe lui.

(Va urma.)

Ultime sciri.

Cracovia, 3 Ianuaru. — In zilele din urmă unu însemnatu număr de trupe rusesci au înaintat spre granița prusiană și s'au întăritu garnisonele rusesci din Bendzin.

—0—

O mișcare de trupe rusesci se observă spre granița Bucovinei și a Poloniei. Se concentrează mai aleși mase mari de cavaleria, se facu tabere și s'adună deșie colosale de furnituri și provizii.

DIVERSE.

Mortu de fōme. — Se raporteză „Nouei Reviste“, că poliția din Iași a găsitu pe unu cerșitor, care se indeleținea și cu tăiatu lemnelor, mortu în locuința sa din despărțirea V. Iași. Din constatările medicale s'a dovedit, că elu a murit de fōme. Și cu tote acestea se dice că s'au găsitu în casa lui 2,500 franci!

Haremulu împăratului Chinei. — Intre primulu eunuc Li-Lin-Ting și intre mandarinulu-vistieru esista de mai multu timp o violentă rivalitate. Der împărătesamă luă parte eunucului și mandarinulu trebu să cedeze. Acestu evenimentu face acum în Peking mare senzațiune, mai alesu intre cei cinc mii de eunuci, cari trăiescu în palatu. Acestu număr nu e nici decum esagerat, deoarece tote funcțiunile la curte sunt incredințate eunucilor, și cu deosebire, lucru naturalu, paza haremului imperialu. Numērul femeilor „legale“ ale împăratului Chinei este, după prescrierile rituale, de șapte; din contră numărulu femeilor „nelegale“ e nemărginitu. De aci marea mulțime de eunuci ce au îndatorirea a servi pe princesele care tote stau sub supravegherea împărătesei. Căci ea alege pe tinerile frumoșe ce sunt destinate pentru harem. Totu la trei ani se reînnoșe personalulu aceluia. Fetele sunt cea mai mare parte fice d'ale oficerilor manciurici, cari folosescu onōrea, d'a șci pe ficele lor cele mai frumoșe primite ca dame ale haremului imperialu, ca unu mijlocu d'a se ridica și înainta. Aceste tinere fete „debuteză“ deja în etate de 14 ani și rămān în harem până la etate de 25 ani. Decă ele în timpul acesta au dăruitu pe împăratulu cu unu copil, atunci ele devin de drept „fete de sânge nobil“ și rămān legate de sorțea copilului lor, căci acesta ca băiatu pōte deveni „fiu alu cerului“, adecă împăratu și stăpānitoru a dece mii de provincii. Din contră, decă fata până la 25 ani ai etății n'a contribuit cu nimic la înmulțirea casei imperiale, atunci dama haremului se întorče înderētū în casa părinților ei și se mărită după unu mandarinu din împrejurimea orașului ei părintesc. „Ex-concubina nelegală a împăratului“ se bucură cu tote astea în patria ei de distinsă onōre, deoarece ea a fostu distinsă la curtea din Peking an de zile cu favōrea stăpānitorului imperiului cerescu.

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu Dr. Aurel Mureșianu

m'am însurat; ca sōră m-am luat plăcile de ardesiă și pământulu negru ca femeia.

Dintre esplicările filologice ale d-lui Weigand amintesc următoarea: Țințarul din Vlaholivadon dice la „frumosu“ „psat“. D-lu Weigand ilu deduce acestu cuvēntu din formosus celu latinescu însirāndu următoarele stadii de trecere: latinescu: formosus; daco-romānu: frumosu; grupulu de Nordu: mușat; Samarina: meșat; Vlaholivadon: inpsat, psat.

Căntecele din acestu orașu din urmă nu ritmează, cele din alte părți au unu ritmu necorect. Versurile constau cu deosebire din iambi și trochei, mai rar din dactili.

Intebatu fiindu d-nul Weigand, cum a adunat căntecele, a răspuns, că le are dela o femeia bătrānă, feciorii și fetele sciu numai începutulu. Discușiunea se încheiă cu unele analogii dintre limba Țințarilor și alte limbi romanice.

*

Din cele espuse cred, că fiăcare s'a convinsu despre zelulu, ce l'a desvoltat d-lu Weigand în studiulu său asupra Romānilor macedoneni. Interesulu, cu care l'au ascultat cei de față, m'a umplut de bucuriă. Președintele societății s'a esprimat, că deși pān'acum s'a interesat de limba romānescă, der în urma discursurilor d-lui Weigand se va interesa cu multu mai multu.

I se cuvine dec d-lui Weigand deosebită recunoștință pentru îmbucurătorulu faptu, că face cunoscutu publicului germanu pe iubiții noștri frați din Macedonia. Densusu are de gându să mai întreprindă o călătorie la Balcani, ca să și completeze studiulu, apoi să-lu dea publicității.

Cātu de multu trebuie să se bucurē ori și care Romānu de acestu faptu, pe atātu de multu trebuie să-lu mahnescă sorțea tristă, în care se află și ađi frații Țințari. Decă Nemții se interesază de sorțea lor, cu câtu mai multu nu trebuie să ne interesăm noi? Dec e timpul supremu ca omēni chemați cu micu cu mare să pună mână; să se cultive tineri, să se trimetă în Macedonia, Tesalia etc. să rădice școla și biserica. Cu o oră mai curēndu să se ia măsurile necesare spre a deștepta simțulu naționalu romānescu alu fraților de dincolo de Dunăre și să-i întărimu în chipulu acesta contra mărășavelor uneltiri ale Grecilor. Să nu stām cu mânilē în sinu, ci să rădicām înainte de tote educațiunea fraților Țințari, să le îmbunătățim dec școlele. Școle și er școle, și încă odată școle naționale, etā basa cea mai tare a existenței noastre ca Romāni.

Să nu dormim!

Corcodeleu.

Cursul la bursa de Viena

din 4 Ianuarie st. n. 1887

Rentă de aur 5%	103.95	Bonuri croato-slavone	105.50
Rentă de hârtie 5%	93.50	Despăgubire p. dijma de vin ungh.	98.75
Imprumutul căilor ferate ungare	149.50	Imprumutul cu premiu ungh.	121.—
Amortizarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (1-ma emisiune)	100.—	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	124.30
Amortizarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (2-a emisiune)	—	Renta de hârtie austriacă	83.—
Amortizarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (3-a emisiune)	117.75	Renta de arg. austr.	84.—
Bonuri rurale ungare	104.50	Renta de aur austr.	114.20
Bonuri cu cl. de sortare	104.30	Losurile din 1860	138.—
Bonuri rurale Banat-Timșu	104.30	Acțiunile băncel austro-ungare	880.—
Bonuri cu cl. de sortare	104.30	Act. băncel de credit ungh.	302.50
Bonuri rurale transilvane	104.80	Act. băncel de credit austr.	293.10
		Argintul — Galbini	—
		impărătesc	5.93
		Napoleon-d'ori	9.95
		Mărci 100 imp. germ.	61.75
		Londra 10 Livres sterline	126.15

Cursul pieței Brașov

din 5 Ianuarie st. n. 1887.

Bancnote românești	Cump.	8.42	Vend.	8.44
Argint românesc		8.40		8.42
Napoleon-d'ori		9.90		9.94
Lire turcesc		11.30		11.33
Imperiali		10.30		10.33
Galbeni		5.93		5.95
Scrisurile fonc. »Albina»		100.50		101.50
Ruble Rusesc		116.—		117.—
Discontul		7—10%		pe an.

4 6

Căștig sigur.

Persone solide din ori-ce clasă, cari voescă a se ocupa cu vândarea hârtiilor de Statu și a losurilor cu prime permise prin lege, conformu Art. XXXI. din anul 1883, cu plata lor în căștur (rate) se angiază orș și unde cu condițiuni fôrte favorabile. Pre lângă pușină activitate se pôte căștiga fără capitalu și fără risicū cu ușurință fl. 100 până la 300 pe lună.

Oferte in limba germană cu arătarea ocupațiunei presente suntă a se adresa: An die

Hauptstädtische Wechselstuben-Gesellschaft

ADLER & CIE, Budapest.

Nr- 4732/1886.

Publicațiune,

1—3

referitoare la așternerea fasiunilor dărei pe căștig de Classa a III și a IV, a fasiunilor dărei pe camete după capitalu, precum și a fasiunilor capitaliilor passive.

In urma ordinațiunei Inaltului Ministeriu reg. ungh. de finance ddo 23 Octomvre a. c. Nr. 60497, se provocă, spre scopul conscrierei și măsurării dărei pentru anii 1887, respective 1888 și 1889, următoarele partide și anume:

1. Toți aceia, cari aparțin clasei a IV-a a dărei pe căștig precum: fabricanții, comercianții și meseriași, banqueri, spițieri, medici, advocați, ingineuri, arendatori etc. peste totu aceia, cari au o profesiune împreunată cu unu folos.

2. Amploiați jurisdicționari, comunali, ecclesiastici, de societăți și acei privați, cari au unu salarū fixatū, pensiu sau salarū onorificū, mai departe comptabili, casierii și peste totu aceia, cari aparțin clasei a IV-a a dărei pe căștig; în fine calfele și lucrătorii de ajutorū, cari capetă unu salarū mai mare decâtū 40 fl. pe lună, profesorii învăț. etc.

3. Toți aceia cari au capitale depuse cu camete.

4. In fine aceia, pe a cărorū pământuri zacū capitale date cu cametă, — ca fără întârziare se-și procure dela oficiolatu orășenescū de dare cōlele pentru fasionarea dărei, pe basa căroră au de a-și fasiona ei înșiși darea. Aceste fasiuni, și anume pentru dare de căștig e a III și a IV clasă precum și acele pentru darea cametei după capitalu suntū de a se așterne subscrisului oficiolatu celū multū până în 15 lanu-

ariu 1887; acele pentru capitale pasive însă celū multū până în 31 Ianuarie 1887. Fasiunile pentru capitalile pasive așternute până în 15 Februarie 1887 se consideră numai în urma unui recursū, prin care are să se motiveze întârzierea; acele însă așternute după 15 Februarie 1887 nu se vorū considera sub nici o împrejurare.

Așternerea fasiunilor capitalelor pasive, care are să se întempe în fie-care anū, pentu ca să se pôta considera la măsurarea aruncului generalū după darea de venitū, se adeveresce de cătră oficiolatu orășenescū de dare prin estrādarea unei marce provēdute cu datulū și sigilulū oficiului de dare. Acetă marcă valorēză pentru partidă ca documentū asupra așternerei fasiunilor. Acele partide, cari afară de camele pentru capitalū plătescū pentru sumele, cu care suntū împovărate pământurile lorū, cuota de amortisare, au ca se-i inducă în cōlele de fasionare atātū suma primordială, câtū și suma câtū s'a plătitū în decursulū timpului prin amortisațiune seū prin rate; în fine are să se amintescă cametă, ce are de a se plăti creditorului pentru capitalū.

Referitorū la aceia cari aparțin clasei a III-a a dărei de căștig se observă, cumcă acetă categoriă de dare, în sensulū §. 15 alū art. de lege XXIX. din 1875, se compută pe basa terminului mediu a dărei celor 3 ani ultimū de dare, seū la casū decă profesiunea seū ocupațiunea nu esistă de multū timpū, — după căștigulū curatū, începēndū de când esistă profesiunea seū ocupațiunea, prin urmare amintiții contribuabilū au să fasioneze acelu căștigū curatū, care s'a obținutū în ultimii 3 ani și anume în anii 1884, 1885 și 1886, seū decă profesiunea seū ocupațiunea nu esistă de atāți ani, din timpulū, de când esistă.

Brașovū, 30 Decemvre 1886.

Oficiolatu orăș. de dare.

Deschidemū abonamentū

pe anulū 1887 la

„Amiculū Familei.“

Revista beletristică și enciclopedică-literară — cu ilustrațiuni. Cursul XI. — Anulū 1887.

Va eși în 1-a și 15-a și a unei în numerū de câte 2—3 cōle; și va publica poesii, romanuri, novele, schițe, piese teatrale, studii sociali, articlii sciētifici, amēnunte de instrucțiune și distracțiune ș. a.

Prețulū de abonamentū pe anulū întregū e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei noi plătibili și în bilete de bancă și în timbre postali.

Abonanții vorū primi unele premii de valōre și-și vorū putē procura cu prețuri reduse numēroșe opuri din edițiunea nōstră.

Colectanții primescū gratis totū alū patrulea esemplarū.

Numeri de probă se trimittū gratis ori cui cere.

Tragemū mai departe atențiunea publicului nostru cetitorū și asupra tuturorū scrierilorū apărute în edițiunea nōstră și anunciate în unū catalogū deosebitū ce se trimite gratis ori-cui ilū cere. Êr în apropierea sērbătorilorū Crăciunului și anului nou, ne luāmū voiă a recomanda, pe lângă alte numēroșe scrieri pentru tinerime ce se află de vēndare la noi, ca — darū potrivitū de sērbători — următoarele Cărți de rugăciuni:

Mărgăritarulū sufletului.

Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci fôrte frumosū ilustrată. Numēră peste 300 pagine. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 40 cr. legatū 50 cr. legatū în pânză 60 cr. legatū mai finū 80 cr. — 1 fl. în legătură de luxū 1.50—2.50.

Miculū mărgăritarū sufletescū.

Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumosū ilustrată, pentru pruncii scolarū de ambe sexele. Cu aprobarea Iurisdicțiunei sup. bisericesci. Prețulū unui esemplu broșuratū e 15 cr. — legatū 22 cr., legatū în pânză 26 cr.

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — Szamosujvár — Transilvania, unde se cumpără și actii dela „Albina“, „Furnica“, „Timișana“, „Ardeleana“, „Economulū“ și „Transilvania.“

„Preotulū Românū.“

Revistă bisericescă, scolastică și literară.

Cursul XIII. — Anulū 1887.

Va eși în broșuri lunare de câte 2¼ — 3¼ cōle; și va publica articlii din sfera tuturorū sciēntelorū teologice și între aceștia mulțime de predice pe Dumineci, sērbători și diverse ocașuni, — mai departe studii pedagogice-didactice și sciēntifice-literari.

Prețulū de abonam. pe an. întregū e 4 fl. — pentru România 10 fr. — lei noi plătibili și în bilete de bancă și în timbre postali.

Cărticică de rugăciuni și cântări

pentru pruncii scolarū de ambe sexele. Cu mai multe icōne frumosē. Prețulū unui esemplarū trimisū franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esemplare 5 fl. v. a. (Edițiune pentru gr-cat. și altă ediț. pentru gr. or. Sē se noteze: care edițiune se cere.)

V i s u l ū

Prea-curatei și Prea-sāntei nāscētōre de Dumneșeu, urmatū de cele mai frumosē rugăciuni cătră Mama Domnului și cătră Domnulū nostru Isusū Christosū, cu ilustrațiuni. Prețulū unui esemplarū trimisū franco 10 cr., 50 es. 3 fl. 100 es. 5 fl. v. a.